

Pályarajz Kurucz Albertről

A bihari parasztsaládból származó Kurucz Albert 1925-ben született Konyáron. 1946-ban a Debreceni Kollégiumban szerzett kántortanítói oklevelet. 1946-50 között Konyáron és Mikepércsen tanítóskodott. Tanulmányait folytatva 1960-ban a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen néprajzos diplomát, 1963-ban pedig doktori címet szerzett. Disszertációja 1964-ben jelent meg: Az észak-bihari szőlőművelés borgazdálkodás címmel, Debrecenben.

1950-63 között Debrecenben a városi, majd a megyei művelődési osztály vezetőhelyettese volt. Sokoldalú közművelődési munkát végzett, a kulturális ügyeket jó szervezőkészséggel támogatta, például segítette a Debreceni Könyvtár működését és a Debreceni Egyetem Néprajzi Tanszéke kiadványának, a Műveltség és Hagyomány című periodikának a megjelentetését.

1963-1975 között a debreceni Tanítóképző igazgatóhelyettese volt, itt tanított is. Közben a néprajzot sem hagyta el, elnöke volt a TIT Hajdú-Bihar Megyei Szervezete Néprajzi Szakosztályának. 1975 és 1986 között a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatójaként dolgozott.

Kurucz Albert olyan időszakban vezette az ország legnagyobb szabadtéri múzeumát, amikor az idővel szinte versenyt futva zajlott a gyűjtemény fejlesztése, az épületek kiválasztása, felmérése és áttelepítése. 1986-ra a múzeum akkor 46 hektáros területén a tervezett 300 objektumból 70 vált látogathatóvá, 120 épületet bontottak le. A tíz tájegység közül elkészült a Felső-Tisza-vidék 32 építménye, 2500 műtárggyal berendezve, befejezés előtt állt a Kisalföld tájegység, és elkezdődött a Nyugat-Dunántúl építése. Irányítása alatt fokozatosan nőtt az intézmény hazai és nemzetközi tudományos elismertsége. 1978-ban a múzeum megkapta a Schumacher-díj aranyérmét, 1982-ben pedig otthont adhatott az Európai Szabadtéri Múzeumok Szövetsége konferenciájának. Kurucz Albert 1980-tól megjelentette az intézmény tudományos periodikáját, a Ház és Embert, 1979-től adta ki a múzeum tájékoztatóját, a Tékát. Tagja volt az Szabadtéri Múzeumok Európai Szövetségének, és a Magyar Néprajzi Társaságnak. Utóbbinak 1979-1982 között alelnöke is.

2002-ben hunyt el. Hosszú betegség után megnyugodni hazatért a szülőhelyére. Konyár volt számára a szeretett falu, a szülőföld, ahová – amíg egészségi állapota megengedte – mindig vissza-visszatért lelkileg feltöltődni a város zajából, a hivatali gondokat elfelejteni, megnyugodni.

Emlékét Konyár, a Falumúzeum nevében is megőrzi.